

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Lenky Kaniové a soudců Ivo Pospíšila a Petra Pospíšila v právní věci žalobce: **I. T.**, zastoupeného JUDr. Irenou Strakovou, advokátkou se sídlem Karlovo náměstí 287/18, Praha 2 - Nové Město, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 13. 8. 2024, č. j. MV-99641-4/SO-2024, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 27. 6. 2025, č. j. 50 A 16/2024 - 40,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a rozsudek krajského soudu

[1] Žalobce je státním příslušníkem Ukrajiny, který na území ČR pobýval na základě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání – OSVČ s platností od 18. 12. 2021 do 17. 12. 2023. Dne 11. 12. 2023 podal žádost o prodloužení platnosti tohoto povolení. Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky (dále jen „ministerstvo“) vyzvalo žalobce k odstranění vad ve stanovené lhůtě, kterou mu k jeho žádosti usnesením ze dne 8. 3. 2024 prodloužilo. Po uplynutí této lhůty ministerstvo usnesením ze dne 28. 5. 2024 řízení o žádosti zastavilo podle § 42 ve spojení s § 44a zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), neboť žalobce ve stanovených lhůtách zákonem požadované doklady nepředložil. Žalovaná v záhlaví specifikovaným rozhodnutím zamítla odvolání žalobce a rozhodnutí ministerstva potvrdila.

[2] Žalobce brojil proti rozhodnutí žalované žalobou, kterou krajský soud nepovažoval za důvodnou a zamítl ji. Upozornil, že v řízeních o žádosti (jako je i nyní posuzované řízení)

leží primární břemeno tvrzení a břemeno důkazní na žadateli, nikoliv na správním orgánu, a to platí i v řízeních o žádostech vedených v režimu zákona o pobytu cizinců. V těchto řízeních se proto (na rozdíl od řízení vedených z moci úřední) uplatní zásada koncentrace řízení ve smyslu § 82 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu.

[3] Krajský soud zrekapituloval, že ministerstvo žalobce přípisem ze dne 5. 1. 2024 vyzvalo, aby jednak doložil, že jeho úhrnný měsíční příjem a společně s ním posuzovaných osob odpovídá podmínkám podle § 46 odst. 7 písm. b) zákona o pobytu cizinců, a dále aby doložil potvrzení finančního úřadu, správy sociálního zabezpečení a celního úřadu o bezdlužnosti či případných nedoplatecích. K tomu mu stanovil lhůtu 30 dnů od doručení zmiňovaného přípisu. Na tuto výzvu žalobce reagoval podáním ze dne 24. 2. 2024, v němž žádal o prodloužení lhůty k dodání požadovaných podkladů o 60 dnů z toho důvodu, že podal daňové přiznání za rok 2023 a požádal o přiznání bezdlužnosti, ale platební výměr bude vystaven až v polovině dubna. Ministerstvo usnesením ze dne 8. 3. 2024 prodloužilo lhůtu k předložení požadovaných podkladů do 26. 4. 2024. Dne 6. 3. 2024 bylo ministerstvu doručeno podání žalobce, jehož přílohami byl výpis z živnostenského rejstříku a rozsudek schvalující dohodu žalobce a jeho manželky o péči a výživném k jejich nezletilému dítěti na dobu před a po rozvodu. Až po uplynutí dodatečně prodloužené lhůty žalobce v rámci podání ze dne 17. 5. 2024 doložil jeden z požadovaných podkladů (sdělení Ústřední správy sociálního zabezpečení ze dne 3. 5. 2024 potvrzující absenci nedoplateků na pojistném na sociálním zabezpečení). Ministerstvo tedy správně řízení zastavilo řízení podle § 66 odst. 1 písm. c) správního řádu, neboť nemělo k dispozici všechny podklady pro vyřízení žádosti. Krajský soud konstatoval, že z průběhu řízení není zřejmá žádná relevantní okolnost, která by žalobci bránila předložit požadované podklady ještě před uplynutím dodatečně prodloužené lhůty. Pokud žalobce předložil část chybějících podkladů až teprve v rámci doplnění odvolání ze dne 12. 6. 2024 (k němuž připojil i písemnosti vydané finančním a celním úřadem), žalovaná správně, v souladu se zásadou koncentrace, k těmto listinám nepřihlížela.

[4] Podání žalobce, které bylo ministerstvu doručeno dne 6. 3. 2024, nemohlo být dle soudu vyhodnoceno jako odvolání proti usnesení ze dne 8. 3. 2025 o prodloužení lhůty, jak se žalobce domáhal v žalobě, a to ze dvou důvodů: usnesení bylo vyhotoveno později, než bylo podání ministerstvu doručeno; podání žalobce bylo nadto dle svého obsahu toliko oznámením o doložení listin.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalované

[5] Žalobce (stěžovatel) napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), a navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil. Zároveň požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Kasační stížnost je dle stěžovatele přijatelná ve smyslu § 104a s. ř. s., neboť podstatně přesahuje jeho zájmy.

[6] Stěžovatel zopakoval sled jeho jednotlivých podání ministerstvu. Zdůraznil, že ministerstvo ve své výzvě ze dne 5. 1. 2024 k odstranění vad jeho žádosti nezohlednilo skutečný stav věci; vyzvalo stěžovatele k předložení dokumentu, který nemohl před 1. 4. 2024 získat. Tato výzva rovněž trpí podstatnými vadami – uvádí, že žádost byla

pokračování

podána prostřednictvím poštovní přepravy dne 19. 12. 2023, jednalo se však o den, kdy správní orgán tuto žádost obdržel. Ministerstvo rovněž nesprávně poučilo stěžovatele o okruhu společně posuzovaných osob, neboť z cizineckého informačního systému bylo patrné, že pobytové oprávnění paní K. (tchyně stěžovatele) vypršelo dne 27. 8. 2023, přičemž žádost o prodloužení nepodala. Tato okolnost se odráží ve výši požadovaného pravidelného měsíčního příjmu, který měl stěžovatel předložit. Hypoteticky mělo ministerstvo první výzvu vydat později, nebo s delší lhůtou k odstranění vad žádosti.

[7] Po žádosti o prodloužení původní lhůty stěžovatel zaslal ministerstvu dne 5. 3. 2024 podání obsahující platné živnostenské oprávnění, vyjádření směřující k okruhu společně posuzovaných osob, upozornění, že probíhá rozvodové řízení, a rozsudek o stanovení výše výživného na jeho nezletilého syna. Stěžovatel namítl, že v usnesení ministerstva o prodloužení lhůty ze dne 8. 3. 2024 není žádný odkaz na stěžovatelovo podání ze dne 5. 3. 2024, a nemohlo tedy být vydáno v reakci na něj (ministerstvo jej zjevně nemělo k dispozici). K tomuto podání proto mělo ministerstvo přistoupit jako k odvolání proti stanovené lhůtě, které však bylo podáno předčasně ve smyslu § 83 správního řádu.

[8] Stěžovatel v rámci prvostupňového řízení a řízení o odvolání doložil všechny požadované dokumenty, včetně potvrzení o splnění podmínek podle § 46 odst. 7 písm. b) zákona o pobytu cizinců (podkladem pro stanovení výše průměrného měsíčního příjmu za uplynulé zdaňovací období byly platební výměr na daň z příjmů fyzických osob za rok 2023 a vyúčtování na sociální a důchodové pojištění).

[9] Rozhodnutí žalované je rovněž nepřiměřené ve smyslu jednotlivých kritérií uvedených v § 174a zákona o pobytu cizinců. Výkon či jiné právní následky tohoto rozhodnutí znamenají pro stěžovatele újmu spočívající v omezení jeho možnosti opatřovat si příjmy.

[10] Stěžovatel sice nyní není nucen z území ČR vycestovat, nicméně bude muset žádat o dlouhodobé vízum za účelem strpění pobytu na území ve smyslu § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců. Do vydání tohoto víza a také povolení k zaměstnání ze strany úřadu práce není stěžovatel oprávněn provozovat výdělečnou činnost. Nadto na tento typ pobytového oprávnění není právní nárok, a nepředstavuje proto dostatečnou ochranu práv (viz usnesení NSS ze dne 15. 8. 2024, č. j. 5 Azs 214/2024 - 27).

[11] Žalovaná ve svém vyjádření uvedla, že se ztotožňuje se závěry napadeného rozsudku a navrhlá zamítnutí kasační stížnosti.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[12] Kasační stížnost je přípustná. Jedná se však o věc, v níž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, a v souladu s § 104a odst. 1 s. ř. s. je proto nejprve nutné posoudit, zda je kasační stížnost přijatelná, tedy zda svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

[13] Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního kasační soud podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb.

NSS., v němž vymezil podmínky, za kterých je kasační stížnost přijatelná. O přijatelnou kasační stížnost se dle citovaného rozhodnutí může jednat v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturu odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Zásadní pochybení v napadeném rozhodnutí Nejvyšší správní soud shledá především tehdy, pokud krajský soud nerespektoval ustálenou a jasnou judikaturu a nelze vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, nebo krajský soud v konkrétním případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Zároveň však platí, že Nejvyšší správní soud není v rámci hodnocení přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné.

[14] Nejvyšší správní soud v posuzované věci neshledal naplnění žádného z uvedených důvodů přijatelnosti. Kasační stížnost je proto **nepřijatelná**.

[15] V souvislosti s kasační námitkou spočívající v tom, že výzva ministerstva ze dne 5. 1. 2024 k odstranění vad stěžovatelovy žádosti o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu trpí zásadními vadami, Nejvyšší správní soud konstatuje, že se jedná o nepřipustnou argumentaci ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s., neboť ji stěžovatel neuplatnil již v řízení před krajským soudem, ač tak učinit mohl. Ze stejného důvodu je nepřipustná též kasační námitka spočívající v nepřiměřenosti rozhodnutí žalované ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců a rovněž v tom, že žalovanou odkazované pobytové oprávnění v podobě dlouhodobého víza za účelem strpění pobytu na území ČR není pro stěžovatele dostatečnou ochranou.

[16] Pokud stěžovatel namítá, že v rámci řízení před ministerstvem a odvolacího řízení předložil všechny dokumenty potřebné k rozhodnutí o jeho žádosti, Nejvyšší správní soud k tomu uvádí, že městský soud zcela správně následoval ustálenou judikaturu, podle níž je v řízeních o žádostech (a to rovněž v režimu zákona o pobytu cizinců) především na žadateli, aby předložil správnímu orgánu všechny podklady pro rozhodnutí (viz např. rozsudky NSS ze dne 15. 5. 2019, č. j. 8 Azs 249/2018 - 57, či ze dne 19. 1. 2017, č. j. 10 Azs 206/2016 - 48). Z rozsudku kasačního soudu ze dne 28. 7. 2016, č. j. 2 Azs 76/2015 - 24, vyplývá, že pokud cizinec, ač správním orgánem řádně vyzván, nepředloží k žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání doklady požadované § 46 odst. 7 o pobytu cizinců, a v tomto ohledu zůstane zcela nečinný, správní orgán řízení o žádosti zastaví podle § 66 odst. 1 písm. c) správního řádu. Městský soud v souladu s uvedenou judikaturou uzavřel, že ačkoliv stěžovatel nebyl zcela nečinný (některé z požadovaných dokumentů v průběhu řízení před správním orgánem I. stupně předložil), ze spisové dokumentace nevyplývá žádná relevantní okolnost, pro kterou by všechny požadované dokumenty nemohl předložit v dodatečně prodloužené lhůtě (do 26. 4. 2024). Z judikatury kasačního soudu přitom vyplývá, že tento nedostatek není možno zhojit až v řízení o odvolání (viz rozsudky NSS ze dne 22. 1. 2009, č. j. 1 As 96/2008 - 115, či ze dne 4. 11. 2009, č. j. 2 As 17/2009 - 60).

pokračování

[17] Podle § 37 odst. 1 správního řádu se podání posuzuje podle jeho skutečného obsahu. V souladu s tímto pravidlem krajský soud stěžovateli řádně vysvětlil, že jeho podání ze dne 5. 3. 2024 nelze považovat za odvolání proti usnesení ministerstva ze dne 8. 3. 2024.

[18] Kasační stížnost stěžovatele se tudíž týká otázek, k nimž existuje judikatura Nejvyššího správního soudu. Krajský soud tuto judikaturu respektoval a při posouzení věci nepochybil, natož zásadním způsobem. Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost odmítl jako nepřijatelnou podle § 104a odst. 1 s. ř. s.

[19] O návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti soud nerozhodoval, neboť bezodkladně rozhodl o samotné kasační stížnosti, a otázka odkladného účinku se tak stala bezpředmětnou.

[20] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020 - 33, č. 4170/2021 Sb. NSS, či usnesení NSS ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021 - 28, č. 4219/2021 Sb. NSS). Stěžovatel v řízení nebyl úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované žádné náklady nad rámec úřední činnosti nevznikly. Soud jí tedy náhradu nákladů řízení nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. září 2025

Lenka Kaniová
předsedkyně senátu